

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, consellera. *(Veus)*

Senyories, volen fer el favor de callar? És impossible poder escoltar la resposta amb claredat.

Continuarem amb la comissió de control, ara... *(veus)* És que, per favor, eh? *(Veus)*

Continuarem amb la sessió de control, ara amb la pregunta que formula, en nom del Grup Parlamentari Compromís, el síndic del Grup, l'il·lustre diputat Fran Ferri.

Quan vosté vullga, senyoria.

El senyor Ferri Fayos:

Moltes gràcies, senyor president.

Senyor president, hui, la pregunta de Compromís tracta del sector turístic, un dels sectors més importants de la nostra economia i que volem que siga sinònim, a més, de millora de qualitat de vida. Per això, li preguntem quin és el full de ruta que té el Consell per a combatre la precarietat laboral, precisament en este sector del turisme, davant la seua pròxima reactivació. Una reactivació que ve acompanyada i estimulada per la situació de la pandèmia en la nostra terra, som un dels territoris d'Europa, el tercer, amb menor incidència del virus i això és un bon argument per a rebre visitants, sempre garantint que tinguen un bon comportament i que complisquen les mateixes normes que la resta, malgrat que a alguns els moleste que diguem això. A banda de la incidència del virus, tenim molts altres arguments; no cal que diga ací que som una gran terra per a visitar i que tenim una de les millors cartes de presentació davant dels turistes.

Però hui no vull parlar d'eixa gran carta de presentació ni que tenim un gran patrimoni, que tenim una gran gastronomia, que tenim grans paisatges per a visitar. Hui vull parlar de la realitat que s'amaga darrere de part del turisme i de part del sector turístic. Vull que parlem de la precarietat laboral i és evident que existix precarietat en tots els sectors econòmics, també en el turisme, el turisme n'és un d'ells, però, pel seu pes en l'economia, és urgent que actuem sobre ella.

Segons les pròpies dades de l'OCDE o del llibre blanc del turisme del Consell, el sector turístic presenta més contractes temporals i més contractes a temps parcial amb menors salaris. No és casualitat, senyor president, que les comarques amb major dependència del turisme siguen també les comarques més empobrides. Totes, totes les dades van en la mateixa direcció, però, darrere de les xifres, el que hi ha són persones que patixen eixa realitat.

Ara fa un any, en la comissió de reconstrucció, va vindre a parlar Yolanda García, representant d'una part central del sector turístic: les cambreres de pis o, com elles es donen a conèixer, les *kellys*. Dic que són centrals perquè podem imaginar un hotel sense *spa*, un hotel sense piscina, sense gimnàs, però no podem imaginar un hotel sense habitacions

i sense higiene. Ens va contar la dura realitat que afrontaven estes persones abans i després de la COVID: companyes que no estaven en ERTE perquè les havien acomiadat abans; sobrecàrrega de treball amb menys hores de contracte; treballadores que perdien drets perquè no estaven contractades per l'hotel, sinó per una ETT o una empresa multiservei; contractes de cinc hores que, en realitat, eren de huit hores de treball; dolències físiques que han sigut avalades per l'Invassat. I també ens van contar totes les dificultats econòmiques que patien algunes companyes.

Un any després, a les portes d'una temporada turística clau, la realitat no ha millorat. Ens expliquen que continuen els mateixos problemes. Però, com que una imatge val més que mil paraules, vull que vegem açò. *(Soroll de papers)* Açò és el part de treball d'una treballadora d'un hotel a la nostra terra, del dia 21 de maig de 2021. Té 36 habitacions assignades. Les L volen dir habitacions que estan lliures i que cal repassar; la C vol dir canvi, per tant, s'han de netejar, ordenar i canviar els llançols; i la S vol dir *salida*, eixida i, per tant, cal una neteja profunda. A banda, tenen dos corredors de dos pisos, tenen les finestres i tenen les escales. Tot açò ho han de fer amb contractes temporals, contractes de cinc o sis hores que, abans, solien ser de huit hores i que els han reduït, i amb sous que no arriben a mil euros.

Senyor president, jo crec que no podem permetre estes situacions en un sector tan important com és el turisme per a la nostra terra. El turisme ha de servir per a millorar la vida dels valencians i no per a viure en la precarietat. Sabem que existix un codi ètic del turisme, però la seua redacció deu ser tan genèrica, és tan genèrica que sembla que no està servint per a millorar la vida i la situació de tants treballadors i treballadores.

Per això, li propose una mesura concreta, que està en l'Acord del Botànic, una mesura que varem aprovar en este ple, en gener de 2019, però que, fins on tenim informació, encara no s'ha posat en marxa. Li demanem que tota ajuda o subvenció pública adreçada al sector turístic tinga criteris de dignificació i protecció laboral. Hem d'aconseguir que les ajudes premien aquells que fan les coses bé, que els hi ha i són molts també els que fan les coses bé, però que castiguen aquells que fan negoci amb la precarietat de tantes i tantes vides i persones. Perquè, com va dir en la comissió la representant de les cambreres de pis, Yolanda García, els codis ètics estan molt bé, però no hi pot haver cap tipus d'ètica que se sustente sobre la precarietat.

Moltes gràcies. *(Aplaudiments)*

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyor Ferri.

Una vegada escoltada la formulació de la pregunta, és temps per a escoltar la resposta.

Té la paraula el president del Consell, molt honorable Ximo Puig.

El senyor president del Consell:

Moltes gràcies, president.

Moltes gràcies, senyor Ferri.

Efectivament, com vosté diu, és una gran notícia la reactivació del sector turístic. D'ell depén el 15 % de la nostra ocupació; d'ell depén el 14 % del nostre PIB. Per tant, és fonamental.

Sempre vam dir que, per a arribar a esta situació, el fonamental, el prioritari era protegir les vides, perquè era un pas fonamental per a poder després reactivar l'economia. Ningú ens ha regalat res, estem en eixa situació que vosté diu gràcies a l'esforç de la societat valenciana, gràcies al compromís col·lectiu.

I, per tant, ara, el mes de juny s'obri amb bones perspectives per a què el sector turístic torne a tindre activitat econòmica i, finalment, allò que és important que hi ha d'haver ocupació, que tots volem, sens dubte, que siga ocupació cada vegada de major qualitat. Estem en un nou escenari en què Espanya ja ha obert les fronteres al turisme estranger, amb l'expectativa que el Regne Unit alce les restriccions per viatjar al nostre país.

Com saben, esta mateixa setmana vaig tindre una reunió amb l'ambaixador britànic per tal que es territorialitze també Espanya, perquè no té massa sentit que algunes comunitats que tenen una incidència molt alta finalment acaben llaurant a la Comunitat Valenciana. El que tenie en estos moments plantejat Turisme Comunitat Valenciana és que arribaran més de dos milions de turistes estrangers, entre el mes de juny i setembre, que seran més del doble que l'any passat. I turistes nacionals superarem en mig milió també les xifres de l'any passat.

És evident que este context de recuperació postpandèmia té també que anar abordant eixes qüestions estructurals de les que vosté parlava. És ben evident que abans de la pandèmia teniem ja problemes de precarització, problemes vinculats també a la temporalitat. Tot això és el que..., és el moment, i estic d'acord amb vosté, que hi ha que abordar-ho, perquè hem d'aprendre les lliçons de la pandèmia i hem també de construir una societat millor, diferent.

La precarització de sectors, como vosté diu, com el de les *kellys*, la temporalitat, la falta de qualificació de l'hostaleria, la feminització de la pobresa o l'economia submergida són problemes que estan ahí i que hi ha que lluitar contra ells. Estem treballant en això amb els agents socials per millorar eixos problemes. Estem treballant també perquè se signen els convenis, que són absolutament necessaris i imprescindibles, que en algunes províncies no havia sigut possible. Esperem des de la Generalitat, el conseller d'economia està intentant fer possible, que eixos convenis siguen una realitat.

Però nosaltres treballem en dos camps. Primer, la millora dels productes turístics i, en segon lloc, la formació. Pel que fa a la millora del producte, hem de continuar desestacionalitzant perquè eixa és la manera de consolidar el treball i acabar amb eixa temporalitat. I això ho fem diversificant l'oferta i també intentant ajudar, com hem

fet amb el bo turisme, amb el bo viatge i altres qüestions, per intentar motivar la consolidació d'una oferta desestacionalitzada.

Però, en segon lloc, el més important és la formació, la professionalització del sector. I, en especial, de les categories que estan menys reconegudes però que són absolutament, com vosté dia, les cambreres de pis, absolutament imprescindibles per a un bon producte turístic i sobretot per a una activitat econòmica com el turisme.

De fet, ahir mateix es va presentar un nou programa de formació universitària i qualificació professional per a estos professionals. Este col·lectiu podrà obtindre un certificat professional mitjançant un programa formatiu desenvolupat per Turisme Comunitat Valenciana en les universitats Politècnica de València i Universitat d'Alacant.

A més, també s'han posat en marxa mesures destinades a la millora de condicions laborals i salarials dels treballadors del sector. Entre elles trobem les següents: la convocatòria d'ajudes baix criteris socials, com vosté reclama, que crec que té absolutament la raó, primant a les empreses amb programes de millora en les condicions laborals o que promoguen l'adhesió efectiva al codi ètic del turisme valencià. En segon lloc, la firma de convenis de col·laboració, tant amb els sindicats com amb les associacions de consumidors, per a millorar la capacitació dels treballadors i treballadores en matèria de riscos laborals. I, en tercer lloc, intensificant les accions formatives en els CDT, en els Centres de Desenvolupament Turístic, per a tots els sectors, però molt especialment també per a les cambreres de piso, pel tal de dignificar un treball que, com vosté diu, és absolutament imprescindible.

Senyor Ferri, la conselleria d'economia sostenible ha posat en marxa l'Observatori del Treball Decent, un òrgan de caràcter consultiu i de participació. En l'últim ple de l'entitat es presentà l'informe sobre l'ocupació del sector de l'hostaleria a la Comunitat Valenciana, un document on es fa un diagnòstic que permetrà actuar amb diferents mesures dins del Pla de garanties socials i ocupació digna de la Comunitat Valenciana.

També, en compliment d'una resolució del Ple de les Corts, comptem amb una mesa de treball amb els diferents actors socials relacionats amb el treball de les cambreres de pisos per a l'estudi i proposta de solucions a problemes laborals que subsistixen i que patix este col·lectiu. Així mateix, per fer front a la temporalitat, s'han aprovat mesures com la convocatòria del Programa de foment d'ocupació per a la millora de les condicions laborals del sector de l'hostaleria a la Comunitat Valenciana. I entre les accions subvencionades està i continuarà insistint-se en la contractació indefinida.

Estem treballant no només per recuperar l'activitat turística sinó que estem treballant també per augmentar la dignitat del treball en tota l'activitat turística.

Moltes gràcies. *(Aplaudiments)*